

**MIĘDZY OBOWIĄZKAMI,
PRZYWILEJAMI A PRAWEM
RZECZYPOSPOLITEJ
XVI-XVII WIEKU**

Dwór – 'dworscy ludzie' – dworskie urzędy

Ustroń 18-20 października 2023 r.

18 PAŹDZIERNIKA 2023
(ŚRODA)

Przyjazd uczestników konferencji
w godzinach popołudniowych

16:00 – rejestracja

19:00 – kolacja

USTROŃ, HOTEL „JASKÓŁKA”
UL. ZDROJOWA 10

19 PAŹDZIERNIKA 2023
(CZWARTEK)

8:00 – ŚNIADANIE

9:00–9:15 OTWARCIE KONFERENCJI

dr hab. Adam Perłakowski, prof. UJ
dr hab. Dariusz Rolnik, prof. UŚ
dr hab. Filip Wolański, prof. UW.

OBRADY W SEKCJACH

Sala A, sekcja I, godz. 9:20–11:45
Dwór królewski – Rzeczpospolita i Europa

- 9:20–9:40** **dr hab. Dariusz Makitta, prof. AE-H** (Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie)
Rzeczpospolita dworska. Dwór królewski jako składnik ustroju Rzeczypospolitej XVI-XVIII wieku.
- 9:40–10:00** **prof. dr hab. Aleksandra Skrzypietz** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Relacje delfina Ludwika z jego dworem i ludźmi z otoczenia w latach 1601-1609.
- 10:00–10:20** **prof. dr hab. Mirosław Nagielski** (Uniwersytet Warszawski)
Dwór królewicza Władysława w trakcie podróży po krajach Europy Zachodniej w latach 1624–1625.
- 10:20–10:40** **dr Paweł Duda** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Znad Tybru nad Wisłę. Obraz dworów europejskich w świetle relacji dyplomatów papieskich w 1. połowie XVII wieku.
- 10:40–11:00** **dr Dominik Kadzik** (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Dwór królewski w czasach przelomu – budowa oraz dekompozycja najbliższego otoczenia Stefana Batorego.
- 11:00–11:45** **DYSKUSJA**
- 11:45–12:15** **PRZERWA NA KAWĘ**

Sala B, sekcja II, godz. 9:20–11:45
Dworskie urzędy

9:20–9:40

prof. dr hab. Edward Opaliński (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk)
Urzędy kancelaryjne i dworskie za Zygmunta III Wazy, na przykładzie sekretarzy wielkich koronnych, referendarzy świeckich i duchownych koronnych oraz podkomorzego koronnego.

9:40–10:00

mgr Paweł Tyszka (Zamek Królewski w Warszawie–Muzeum Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej)
Urzednicy i słudzy na dworze kanclerza i hetmana wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego–próba klaryfikacji.

10:00–10:20

dr hab. Agnieszka Januszek-Sieradzka, prof. KUL (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
Protekcja królowej jako czynnik awansu i kariery dworskiej w szesnastowiecznej Polsce.

10:20–10:40

dr Jarosław Pietrzak (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
„Dwór jarosławski” królowej Marii Kazimiery d’Arquien Sobieskiej w latach 1697–1699. Ludzie – funkcje – sieci kontaktów.

10:40–11:00

mgr Grzegorz Kietliński (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk)
Poddany dwóch władców? Związki z dworem francuskim podskarbiego wielkiego koronnego Jana Andrzeja Morsztyna (1668–1683).

11:00–11:45 DYSKUSJA

11:45–12:15 PRZERWA NA KAWĘ

Sala A, sekcja III, godz. 12:15–14:30
Dworscy ludzie

12:15–12:35

dr Aleksandra Barwicka-Makula (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

„Osieroceni” dworzanie. Problem redukcji dworu królowej po śmierci Anny Habsburżanki.

12:35–12:55

dr Aleksandra Ziober, mgr Julia Pomian (Uniwersytet Wrocławski)

Rola Jana Stanisława Sapiehy na dworze królewskim pierwszych Wazów.

12:55–13:15

dr Artur Goszczyński (Uniwersytet Przyrodniczo–Humanistyczny w Siedlcach)

Skład osobowy dworu królowej Ludwiki Marii Gonzagi w czasie wyprawy zborowskiej z 1649 r.

13:15–13:35

dr Przemysław Gawron (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Rola dworzan królewskich w reformach wojskowych w Rzeczypospolitej na przełomie lat 20. i 30. XVII wieku.

13:35–13:55

dr hab. Aleksandra Jakóbczyk-Gola (Muzeum Historii Polski w Warszawie, Wydział „Artes Liberales” UW)

Dworscy ludzie i dworskie zwierzęta. Kolekcjonowanie zwierząt na staropolskich dworach.

13:55–14:30 DYSKUSJA

14:30–15:30 OBIAD

Sala B, sekcja IV, godz. 12:15–14:30
Dworskie urzędy

12:15–12:35

mgr Jakub Sytniewski (Uniwersytet Opolski)
Kariera dworska Jana Klemensa Branickiego w dobie panowania Jana II Kazimierza Wazy.

12:35–12:55

dr Piotr Kroll (Uniwersytet Warszawski)
Rola i funkcje dworu hetmanów kozackich jako centrum władzy państwowej w Hetmanacie na przykładzie dworu Iwana Mazepy.

12:55–13:15

dr Henryk Palkij (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Urzędnicy kancelarii pokojowej, skarbu nadwornego i serwitorzy w okresie panowania dynastii wettyńskiej.

13:15–13:35

dr Dorota Dukwicz (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk)
Królewski geograf. Relacje Karola Hermana de Perthéesa z królem Stanisławem Augustem.

13:35–13:55

dr Angelika Blinda
„Przykład takowy i nauka z ręki tak zacnej damy pochodzące staną się razem i ozdobą czasów naszych i korzyścią przyszłych”. Dwór w Siemiatyczach i jego ludzie a świat nauki w świetle korespondencji Anny z Sapiehów Jabłonowskiej ze Stanisławem Augustem.

13:55–14:30 DYSKUSJA

14:30–15:30 OBIAD

Sala A, sekcja V, godz. 16:30–19:00
Splendor magnackiego dworu

16:30–16:50

prof. dr hab. Tomasz Kempa (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Andrzej Skorulski – urzędnik, przyjaciel i powiernik Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła „Sierotki”.

16:50–17:10

dr hab. Konrad Bobiatyński, prof. UW (Uniwersytet Warszawski)

Za kulis magnackiego dworu. Spór o dziedzictwo Radziwiłłów nieświeskich na początku drugiej połowy XVII wieku.

17:10–17:30

dr Piotr Łabędź (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Jan Bojanowski – jeden z najbliższych współpracowników Krzysztofa Radziwiłła „Pioruna”.

17:30–17:50

prof. dr hab. Bożena Popiołek (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

Sługa pański. Uposażenie urzędników i służby dworskiej na dworach magnackich w osiemnastowiecznej Rzeczypospolitej.

17:50–18:10

dr hab. Anna Penkała-Jastrzębska (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

Cudzoziemcy w służbie na dworach magnackich w pierwszej połowie XVIII wieku.

18:10–19:00 DYSKUSJA

19:30 UROCZYSTA KOLACJA

Sala „B”, sekcja VI, godz. 16:30–19:00
Stronnictwa dworskie

16:30–16:50

dr Zbigniew Hundert (Zamek Królewski w Warszawie–Muzeum Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, Uniwersytet Warszawski)
Sejmik województwa łęczyckiego a obóz dworski króla Michała 1669–1673.

16:50–17:10

dr Anna Czarniecka (Uniwersytet Warszawski)
Obraz stronnictwa dworskiego w propagandzie opozycji po sukcesie wiedeńskim Jana III Sobieskiego.

17:10–17:30

dr Grzegorz Glabisz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Stronnictwo dworskie w Wielkopolsce właściwej w latach 1764–1793.

17:30–17:50

dr hab. Witold Filipczak, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki)
Stronnicy dworu na Podolu w latach 1784–1786.

17:50–18:10

prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie)
Łabuń i Biała Cerkiew jako ośrodki polityczne w latach osiemdziesiątych XVIII wieku.

18:10–19:00 DYSKUSJA

19:30 UROCZYSTA KOLACJA

20 PAŹDZIERNIKA 2023 (PIĄTEK)

8:00 - ŚNIADANIE

SALA A, SEKCJA VII, GODZ. 9:30-13:00
SPLENDOR DWORÓW MAGNATERII I SZLACHTY

dr Karol Żojdź (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk)

9:30-9:50

Konsumpcja dóbr luksusowych na dworach Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła i Jana Stanisława Sapiehy w świetle ksiąg percepty i dystrybuty z lat 1609 oraz z przełomu 1632 i 1633 r.

9:50-10:10

mgr Agata Kwiatek (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Fizyczna przestrzeń dworu prowincjonalnego szlachcica, czyli o wyposażeniu rezydencji sędziego zatorskiego Jana Pisarzowskiego w Głębowicach.

10:10-10:30

prof. dr hab. Andrzej Stroynowski (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie)
Skuteczność politycznego oddziaływania dworu magnackiego w ocenach Marcina Matuszewicza.

10:30-11:00 PRZERWA NA KAWĘ

dr hab. Urszula Kicińska, prof. UP (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

11:00–11:20

*„Gospodarstwo należyтым tribem sporządza się” –
powinności zarządcy majątku szlacheckiego w czasach
saskich.*

mgr Emilia Hruszowiec (Uniwersytet Wrocławski)

11:20–11:40

Żydzi w dobrach Teofili z Działyńskich Szodrskiej-Potulickiej.

dr hab. Jacek Szpak (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

11:40–12:00

*Dwory magnackie/arystokracji i średniej szlachty
w drugiej połowie XVIII i w XIX wieku. Próba porównania.*

**12:00–13:00 DYSKUSJA, PODSUMOWANIE
I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI**

13:15 – OBIAD

ORGANIZATORZY KONFERENCJI

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

UNIwersYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

UNIwersYTET WROCLAWSKI

MUZEUM HISTORII POLSKI W WARSZAWIE

RADA NAUKOWA KONFERENCJI

dr Aleksandra Barwicka–Makula (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

dr Anna Kalinowska (Muzeum Historii Polski w Warszawie)

mgr Justyna Gałuszka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) – sekretarz

dr hab. Adam Perłakowski, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)

dr hab. Dariusz Rolnik, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

dr hab. Filip Wolański, prof. UW. (Uniwersytet Wrocławski)

**INSTYTUT HISTORII
UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE**

**UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH**

**MIĘDZY OBOWIĄZKAMI,
PRZYWILEJAMI A PRAWEM
RZECZYPOSPOLITEJ
XVI-XVII WIEKU**

Dwór – 'dworscy ludzie' – dworskie urzędy

Ustroń 18-20 października 2023 r.

